

Nuo pirmojo karto prabėgo jau trys metai. Trejų metų vasaros, kupinos laukimo ir vilties.

Aš vėl čia, prie tos pačios upės, prie tos pačios duobės. Aš žinau, kad jis čia, mačiau jį, galėjau pajusti jo jėgą, kai muša savo galinga uodega vandens paviršių, kai netikėtai vidurį nakties netoli kranto sukelia sprogimą, nuo kurio apylinkėse nutyla varlės ir paukščiai. Jis šių vandenių šeimininkas ir nesidrovi apie tai pranešti. Mačiau jo juodą, gyvuliškos jėgos pritvinkusį, ištysusį lyg torpeda, kūną. Jis paaugo, sustambėjo, gal pasidarė atsargesnis. Bet vieną naktį aš jį pergudrausiu, ant kablo aš jam pateiksiu tokį pasiūlymą, kurio jis negalės atsisakyti. Tuo metu jis bus alkanas, įaudrintas masalo ir aplink jį tvyrančio kraujo. Ir neatsispirs. O tada beliks jį ištraukti...

Pasiėmiau dvi savaites atostogų. Tikslas vienas – nugalėti. Šiomet ilgai tam ruošiausi, žiūrėjau hidrometeorologines prognozes, vandens lygį ir temperatūrą, domėjausi, kokioje vandens temperatūroje neršia šamai ir kiek laiko jiems reikia atsigauti po neršto. Domėjausi kokios yra jų aktyvumo fazės. Teoriškai žinau apie jį daugiau nei jis apie save žino. Bet ar to užteks? Tikrai ne. Užtai sėdžiu dabar vienas prie upės ir keikiu savo kvailą galvą, nes atostogos eina į pabaigą, o aš taip ir neapturėjau kovos.

Šiandien atvažiuoju anksti, iki sutemų dar pora valandų, o aš jau pasiruošęs. Per nugarą nubėga šiurpuliukas. Gal šianakt?

Kalbinau kartu važiuoti ir draugus, bet paskutiniu metu jie tik kreivai šypsosi ir suranda begalę priežasčių. Net šnekėtis su jais apie žvejybą kažkaip neįdomu pasidarė, nes vos tik prabyli, jų akys pradeda žvelgti kažkur į tuštumą, o man pasišalinus, sukioja pirštą prie smilkinio ir kvailai kikeną. Ne, šamas ne jiems. Tik vis su ironija paklausia kada pavaišinsiu rūkyta šamiena. Eina jie po velniu. Einu po velniu ir aš.

Dar kartą patikrinu įrankius. Nepasitikiu aš jais, nepasitikiu nei tuo jūrinei žvejybai pritaikytu meškerykočiu, nei tuo multiplikatorium, nei tais 400 metrų pinto valo jame. Kam man tiek valo? Juk aną kartą buvo maksimum 150 metrų teištempęs, o po to apsisukdavo ir nerdavo atgal. Bet aš jau nebegaliu kitaip. Jei tiek telpa, vadinasi nepamaisys. Šypteliu prisiminęs pardavėjo veidą, kai paklausiau ar turi parduoti tokio valo. Neturėjo...

Norisi rūkyti, bet kol kas negaliu. Dar reikės kabinti masalą.

Giliau įsmeigiu kuoliuką, atsinešu akmenį, kuriuo reikės užremti meškerės drūtgalį. Stipriai ištrinu rankas vietiniu nuo upės dugno paimtu gruntu. Jokio kvapo, jokio mano kvapo neturi būti ant masalo. Atidarau kibirą ir išimu iš jo masalą. Kaip gerai, kad Nemune atsirado daug karosų. Šamui toks patiekalas nesukels jokio įtarimo, o karosas ilgiau nei kuoja bus gyvas. Atsargiai pražiodau karosą ir per abiejų pusių žiaunas perveriu metalinius pavadėlius, užsegu kablius, įsmeigiu juos karosui į šonus. Atleidžiu ritės stabdį, sėdu ir valtėlę ir su visu prie sistemeles pritvirtintu masalu plaukiu iki tolimojo duobės krašto. Čia netoli, kokias trisdešimt metrų, bet neįsivaizduoju kaip tokį svorį galima būtų tiek užmesti. Srovė nedidelė, todėl, kol manęs

Antrasis pasimatymas

Parašė Kęstas

Ketvirtadienis, 06 Kovas 2008 14:02 - Atnaujinta Trečiadienis, 22 Birželis 2011 12:19

nenuplūkdė, spėju išsitraukti peilį ir padaryti kelis negilius rėžius palei karoso uodegą. Jam patinka iš aukos kūno srūvantis kraujas. Išmetu sistemėlę su masalu per bortą ir irkluoju atgal. Dabar galėsiu parūkyti. Jau kuris laikas į žvejybą vežuosi tik vieną meškerę. Jeigu bus, tai bus, kaip sakydavo vienas draugas. Echh, geri buvo laikai.

Temsta. Lyg vampyras laukiu, kol į pasaulį ateis Tamsa. Rūkau. Ant kuoliuko tvirtai įremta rymo meškerė. Vėl laukimas. Prisimenu visas tas žvejybas, visas tas naktis... O prasidėjo viskas lygiai prieš šešis metus, kai vakare paskambino draugas ir pasakė, kad ištraukė 4,5 kg šamuką. To, kas tuo metu girdėjosi jo balse, nusakyti neįmanoma. Po dviejų dienų jau sėdėjome kartu toje pačioje vietoje ir ruošėme meškeres. Niekada nebuvo žvejojęs naktį, o ta naktis buvo labai graži. Turbūt ji užbūrė mane, nes nuo to laiko daugiausiai gaudau naktį. Nieko nėra paslaptingesnio už mėnulio šviesoje tekantį vandenį, žuvies pūkštelėjimą kažkur toli, o kartais ir visai prie kojų, niekas taip neįaudina, kaip vos matomo meškerės galiuko linktelėjimas, varpelio tilindžiavimas, pakirstos žuvies smūgiai, kai nematai į kurią pusę ji plaukia, nematai kas darosi vandenyje. Naktį gamta juda, ji tampa nerimastinga, veržli ir mistiška.

Žinau, kad dvi artimiausios valandos lemiamos. Kaip tik šiuo metu jis pradeda sukti ratus aplink savo buveinę, ieško maisto visai šalia. Prasidegu dar vieną cigaretę, žiūriu į pro debesis boluojantį mėnulį ir negaliu atsistebėti visa nakties didybe. Pūsteli vėjas, bet į nežinią slenkančios upės jis nepajudina. Nepajudina ir šiek tiek sulinkusio meškerės galiuko. Bet vieną naktį jis dar pajudės. Jį supurtys galinga jėga, bandanti išspjauti į žabtus tvirtai įkibusius kablius. Ateis mano laikas.

Laukiu. Žinau, kad jis čia pat, jaučiu jį. Lyg šikšnosparnis, jaučiantis kiekvieną judesį, jaučiu kaip jis artėja prie masalo. Gal tai tik mano vaizduotė, o gal per visus tuos metus išsivystęs šeštasis jausmas. Atsistoju nuo kedutės ir tyliai prieinu prie meškerės. Dabar. Tai turi įvykti dabar... Smūgis. Kuoliukas neatlaiko ir svyra į vandenį. Griebiu meškerykotį, mechaniškai, lyg visą gyvenimą to mokytas mutantas, fiksuoju ritės stabdį ir kertu, o po to vėl automatiškai atleidžiu jį iki prasisukimo momento. Žaibiškas lyg mintis šuolis kažkur vandenyje, o aš sugebu tik stovėti ir atleidinėti valą. Posūkis pasroviui, ritė nespėja prasisukti, todėl turiu bėgti paskui. Visi mano planai rimto kibimo metu sėsti į valtį staigai žlunga. Ji paruošta, bet jau per toli nuo manęs. Dar atlaisvinu ritės stabdį, tempimas sumažėja, todėl jau galiu lėtinti žingsnį ir dairytis tvirtesnio pagrindo po kojomis. Vėl smūgis, kaukdamas sukasi ritės būgnas, o aš neišvengiamai turiu žengti kelis žingsnius į srovę. Spėju. Numatydamas dar vieną smūgį, grįžtu į krantą ir einu pasroviui. Valas vis dar vyniojasi. Nutaikęs akimirką spustelnu virš kaktos įtaisyto žibintuvėlio mygtuką. Jau geriau. Jėgos po truputį lyginasi. Bet negaliu jo neįvertinti. Bus kaip tada, prieš trejus metus. Apgalvoju kiekvieną jo judesį, kiekvieną galimybę, turiu būti viskam pasiruošęs. Žvilgteliu į ritės būgnelį – valo dar yra. Atsipučiu, nes staigūs šuoliai pradeda trumpėti, o bėgimas kažkur tolyn, lėtėja. Lyg katinas, patikrindamas kiekvieną plotelį, statau kojas, slenku pasroviui. Po truputį trumpinu tarp mūsų esantį atstumą. Jis atsigulė ant dugno. Svarstau ką daryti, nes galimi keli variantai. Greitai priveržiu stabdį, smarkiai įtempiu valą ir kelis kartus stuktelnu per meškerykotį, o po to, laukdamas šuolio, vėl atlaisvinu stabdį. Nieko, jokio efekto. Blogai. Teks viską kartoti iš pradžių, rizikuojant pavėluoti atleisti stabdį prieš jo šuolį. Pasislenku dar pasroviui. Dabar jis tiesiai prieš mane, tik negaliu tiksliai nustatyti atstumo. Vėl tempiu valą į save. Girdžiu valo zvimbimą, kurį sukelia pūstelėjęs vėjas. Nieko. Į galvą lenda įkyrios mintys, kad jis užtempė valą už kokio kelmo, o pats jau senai nusimušė nuo pavadėlių. Deja, negaliu to

patikrinti. Vėl daužau ranka per meškerę, bandydamas jį išprovokuoti tolimesniai kovai. Nieko. Jokio judesio. Svarstau galimybes, nes jau gerą pusvalandį nesulaukiu jokio atsako. Po truputį apima neviltis. Apsisprendžiau – lauksiu. Jei reikės, lauksiu kol prašvis, kol pasirodys koks žmogus, kuris galės atplukdyti valtį.

Smūgis. Lyg iš letargo miego pabudęs monstras vėl pradėjo judėti. Vėl pasroviui. Jis pailsėjo, todėl su naujom jėgom gali vynioti valą nuo ritės būgno. Bėgu paskui, nespėdamas dėlioti kojų tarp ganėtinai stačią pakrantę nuklojusių akmenų. Slystelnu. Nepaleisdamas iš rankų meškerės bandau sušvelninti smūgį. Skauda. Nusikeikiu, kryptelnu koja, vėl nusikeikiu, šį kartą ypatingai bjauriai. Pats nesuprasdamas kaip spėju pašokti ir atremti dar vieną staigų šuolį. Jis jaučia mano silpnumą, žino kaip nugalėti. Juk vieną kartą jau nugalėjo mane.

Aš vėl tiesiai prieš jį. Jaučiu sumažėjusį tempą, numanau, kad vėl gali gulti ant dugno, todėl kiek turiu jėgų tempiu jį į paviršių. Oi kaip jam tas nepatinka. Bet šiek tiek pakilęs nuo dugno jis lyg netenka pusiausvyros, akimirksniai praranda orientaciją, todėl atkovoju dar kelis metrus valo. Jis nėra toli, bet dar nepakankamai arti paviršiaus. Tempiu. Vėl smūgis. Greitas, pernelyg greitas man, todėl lekiu į vandenį iki juosmens, vėl bandydamas atlaisvinti ritės stabdį. O galvoje lyg smėsteli jo mintis: „Tu pirmas pavargsi, žmogau“. Atbulom ropščiuosi į krantą, visas šlapias ir purvinas bandau rankose išlaikyti meškerę. Spėju. Vėl spėju atlaisvinti ritės stabdį, todėl dėkoju visiems dievams iš karto. Atsiranda viltis, kad gabūt pavyks nugalėti. Šį kartą aš tam pasiruošęs, šį kartą jis sutiko savęs vertą priešininką. Bet kokį priešininką sutikau aš?

Nuveju blogas mintis į šalį ir dar sykį bandau pumpuoti jį link kranto. Sunku, bet jau neleidžiu jam gulti ant dugno. Kažkur esu skaitęs ar girdėjęs, kad šamas turi išleisti burbulus. Kas per burbulai ir kada jis turi juos išleisti nežinau, nes vandens paviršiuje tik retkarčiais pamatau jo tamsią nugarą. Suku ritės rankenėlę jau aptirpusiais nuo įtampos pirštais, girdžiu kaip per meškerykočio žiedus sunkiai slysta pintas valas. Gal atlaikys, gal. Matau jį, tokį patį kaip ir aną sykį. Per nugarą nubėga šiurpuliukas.

Vėl smūgis. Tą pačią akimirką vanduo suputoja ir dideliame sūkuryje valas sminga žemyn į gelmę. Nenutrūko.

Jis sustojo ir nurimo. Visai nurimo.

Greitai įtempiu valą ir vėl pumpuoju aukšyn. Gelmė šioje vietoje didelė, o taip norėtusi kokios sekumėlės, ant kurios galima būtų užvesti vandenyje siaučiantį monstrą. Sutrumpinu valą. Jau netoli, jau vėl matau jį. Nežinau ką daryti, jis visai čia pat, o aš negaliu paleisti meškerės ir užveržti stabdžio, nes bijau sekančio smūgio. Nežinau kaip jį paimti. Įbrendu vos ne iki juosmens, meškerę nukreipiu lygiagrečiai krantui. Gal taip pavyks nutempti jį iki kranto ribos. Jis pūkščia, judina uodegą, bet jau neturi jėgų dar vienam šuoliui. Matau jo didelę plokščią iš viršaus galvą, tamsią nugarą ir šviesesnius dėmėtus šonus. Kažkaip nesitiki, kad jis čia, visai prie kojų, judinantis ilgus ūsus. Perimu meškerę į kairę ranką, o dešine griebiu už viršutinio žabtų krašto. Neturiu pirštinėto šerpo, todėl sukandęs dantis velku jį į sausumą. Slystelnu, krentu ant žemės, išleisdamas iš rankų meškerę, bet nepaleisdamas jo.

Guliu sunkiai alsuodamas, o gretimai guli jis. Tik dabar pajutau koks esu pavargęs. Perbraukiu per veidą ranka. Žibintuvėlio šviesoje matau, kad ji kruvina.

Kraujas. Mano? Jo? Turbūt mano. Dabar jau nebesvarbu.

Tyla, visa amžinybė tyloje.

Antrasis pasimatymas

Parašė Kęstas

Ketvirtadienis, 06 Kovas 2008 14:02 - Atnaujinta Trečiadienis, 22 Birželis 2011 12:19

Stabarėjančiomis rankomis bandau atsiremti į žemę. Priklaupiu. Žvelgiu į savo likimą. Štai jis, kalnas mėsos, kurioje vis dar tvinksi gyvybė. Iš prisegto prie diržo dėklo ištraukiu peilį. Jis vis dar judina žiaunas, krutina uodegą. Turiu smūgiuoti tiesiai už galvos, į stuburą.

Nejučia susivokiu, kad visai nenoriu jo žudyti. Jis man pernelyg artimas, pernelyg brangus. Kas gi žudo savo svajonę, savo likimą? Klūpiu su peiliu rankoje, kitą ranką padėjęs jam ant nugaros. Ne, nežudysiu jo. Sustingusia ranka šiaip ne taip atsegu prie kareiviško švarko prisegtas reples. Kabliukų nesimato, todėl nukerpu abu pavadėlius, stengdamasis palikti kuo trumpesnius galus. Neturiu jėgų jo pakelti, todėl tik pastumiu jį link vandens. Dar ir dar kartą. Jis jau vėl savo stichijoj. Paguli vandens paviršiuje, persiverčia, mosteli uodega. Dar kartą, paskutinį. Vandens paviršiuje lieka tik ratilai.

Gal aš tyčiojuosi iš savo likimo? Šaipausi ir žaidžiu su juo? Likimo nėra. Nėra. Jis neegzistuoja. Viena, kas lemta visiems, yra mirtis. Aš šiąnakt ją atitolinau, nusigrežiau nuo jos. Aš pasirinkau gyvenimą.

Mike

2005 06 09